

2 OBILJEŽJA PROVEDENOG ISTRAŽIVANJA

2.1 METODE I INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

Istraživački tim je u okviru druge faza istraživanja na projektu TURISTIČKA REGIONALIZACIJA U GLOBALNIM uz veliku pomoć studenata (anketara) pristupio prikupljanju relevantnih podataka, a radi osiguranja informacijske osnove za OCJENU TURISTIČKE PONUDE KVARNERA, a kao nastavka na prvu fazu istraživanja koja je pod istim nazivom provedena 2003. godine, a rezultati su publicirani 2004. godine.

Anketiranje turista, stanovništva i turističkog menadžmenta se odvijalo u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna 2005. i 2006. godine, što znači da se osim sezonskih mjeseci (srpanj i kolovoz), istraživanjem obuhvatilo predsezonsko i posezonsko razdoblje (lipanj i rujna).

Istraživanje je provedeno u turističkoj destinaciji Kvarner, a na način da su prikupljeni podaci na reprezentativnom uzorku u okviru užih turističkih destinacija i to u: Baški, Cresu, Crikvenici, Ičićima, Jadranovom, Kostreni, Kraljevici, Krku, Loparu, Lovranu, Malom Lošinju, Malinskoj, Medveji, Mošćeničkoj Dragi, Novom Vinodolskom, Omišlju, Opatiji, Puntu, Rabu, Rijeci, Selcu i Gorskom Kotaru (Delnice, Fužine, Lokve). Zbog brojnosti destinacija i lakše usporedivosti podataka, ovi su podaci sagledavani na razini sub-regija: Crikveničko-Vinodolska rivijera (CVR), Opatijska rivijera, Otoci (Krk, Cres i Rab), Rijeka i riječki prsten i Gorski kotar, te na razini turističke destinacije Kvarner kao cjeline.

Cilj je ovog, kao i prethodnog istraživanja u okviru projekta TURISTIČKA REGIONALIZACIJA U GLOBALNIM PROCESIMA bio osigurati aktualne, pouzdane, kvantitativne i kvalitativne informacije o stavovima turista, stanovništva i turističkog menadžmenta o turističkoj ponudi Kvarnera, sub-regija i njegovih najužih turističkih destinacija. Kod ovog istraživanja su uvedene određene novine, koje su prvenstveno temeljene na prijedlozima recenzenata prethodnog izdanja, na sugestijama korisnika prethodne publikacije, ali i na uvažavanju novih pristupa u ovoj vrsti istraživanja. Tako je izostavljena ciljna skupina „iznajmljivači“, a ispitanici te vrste su ovisno o veličini i tržišnoj poziciji, razvrstani ili u kategoriju stanovništvo ili u kategoriju turistički menadžment.

Osnovni instrument prikupljanja podataka u istraživanju bili su anketni upitnici tiskani na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Pripremljene su tri različite vrste anketnih upitnika i to za turiste, lokalno stanovništvo i

turistički menadžment. Prvi dio anketnog upitnika sadrži pitanja specifična za pojedinu grupu ispitanika, dok je drugi dio anketnog upitnika (ispitivanje zadovoljstva elementima turističke ponude) istovjetan za sve grupe ispitanika, kako bi se temeljem odgovora izradila komparativna analiza zadovoljstva elementima turističke ponude za Kvarner i pojedine destinacije.

U odnosu na prethodno sačinjene anketne upitnike, u okviru ovog istraživanja je prihvaćena nova-šira ljestvica ocjenjivanja (1 - 7), koja se za dva stupnja razlikuje u odnosu na prethodno istraživanje (1 - 5). Istraživačka baza je proširena, anketiran je veći broj sudionika (turisti, stanovništvo i turistički menadžment) a uključen je i daleko veći broj užih turističkih destinacija Kvarnera. Anketni upitnici su značajno aktualizirani po uzoru na srodna istraživanja u EU, uveden je i veći broj pitanja kojima se željeno bolje ocijeniti dostignuti stupanj razvoja turističke ponude i kvalitete turističkog proizvoda.

U prikupljanju podataka korištena je većim dijelom metoda osobnog intervjuiranja, a manjim dijelom metoda samo-popunjavanja anketnog upitnika. Terenski dio ispitivanja, anketiranje ispitanika, proveli su posebno instruirani studenti Fakulteta za turistički i hotelski menadžment Opatija. U istraživanju je na provođenju anketa sudjelovalo 80 studenata (anketara). Svaki od anketara dobio je posebne upute u kojima su bile naznačene kvote ispitanika po vrstama anketa, destinacijama, nacionalnostima i vrsti smještajnog kapaciteta.

Prikupljeni anketni upitnici su šifrirani i svi podaci su uneseni u softverski programski paket SPSS u kojemu su izvršene statističke obrade podataka. Potom je uslijedila faza grupiranja dobivenih podataka i njihova analiza. Dobiveni rezultati istraživanja publicirani u okviru ovog tematskog broja časopisa nedvojbeno ukazuju na dostignuti stupanj razvoja turističke ponude Kvarnera, a promatrano u kontekstu informacija o aktualnim trendovima turističke ponude na globalnom turističkom tržištu postaju nezaobilazan resurs daljnjih istraživanja u ovom području.

2.2 OBILJEŽJA STATISTIČKOG UZORKA

2.2.1 Istraživanje stavova turista

U istraživanju se koristio stratificirani slučajni uzorak. Okvir za izbor uzorka predstavljao je turistički promet (broj dolazaka turista) u destinacijama Kvarnera u promatranom razdoblju (Izvor: Mjesečni podaci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske). Stratifikacija je provedena prema destinacijama, vrstama smještajnih objekata i zemljama porijekla turista. Uzorkom su bile obuhvaćene četiri vrste smještajnih kapaciteta (hoteli, turistička naselja, kampovi i privatni smještaj) u kojima se ostvarilo 97% turističkog prometa PGŽ u tom razdoblju.

Tablica 2.2-1: Prostorna distribucija anketiranja turista unutar turističke destinacije Kvarner

Crikveničko-Vinodolska rivijera (CVR)		352	19%
▪ Crikvenica	155		
▪ Jadranovo	15		
▪ Novi Vinodolski	82		
▪ Kraljevica	25		
▪ Selce	75		
Opatijska rivijera		489	26%
▪ Ičići	25		
▪ Lovran	99		
▪ Medveja	26		
▪ Mošćenička Draga	51		
▪ Opatija	288		
Otok Krk		323	18%
▪ Baška	79		
▪ Krk	118		
▪ Malinska	-		
▪ Omišalj	76		
▪ Punat	50		
Otok Cres		111	6%
Otok Mali Lošinj		230	13%
Otok Rab		188	10%
▪ Lopar	100		
▪ Rab	88		
Rijeka i prsten		87	5%
▪ Kostrena	11		
▪ Rijeka	76		
Gorski kotar		48	3%
KVARNER		1828	100%

Zbog neravnomjernog udjela u prometu koje imaju 22 promatrane destinacije u ukupno ostvarenom turističkom prometu (a s ciljem da se dobiju reprezentativni podaci), morala se definirati veličina uzorka za svaku pojedinu destinaciju. Veličina uzorka je određena tako, da se osigura reprezentativnost rezultata na razini destinacije, a to je 0,1% od ukupnog broja dolazaka turista u pojedinu užu turističku destinaciju. Unutar destinacija uzorak je bio proporcionalno raspoređen prema vrstama smještajnih objekata i zemljama porijekla turista, uz osiguravanje minimalnog broja ispitanika po pojedinom stratumu. Tijekom anketiranja prikupljeno je 1828 pravilno ispunjenih upitnika od planiranih 1925 upitnika, što predstavlja 95% povrata. Navedenu upućuje da se uzorak može smatrati reprezentativnim.

2.2.2 Istraživanje stavova stanovništva

U istraživanju se koristio stratificirani slučajni uzorak. Okvir za izbor uzorka predstavljao je ukupan broj stanovnika, koji prema zadnjem popisu živi u destinacijama Kvarnera (Izvor: Podaci Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske).

Tablica 2.2-2: Prostorna distribucija anketiranja stanovništva unutar turističke destinacije Kvarner

Crikveničko-Vinodolska rivijera (CVR)		284	27%
▪ Crikvenica	119		
▪ Jadranovo	20		
▪ Novi Vinodolski	71		
▪ Kraljevica	45		
▪ Selce	29		
Opatijska rivijera		270	25%
▪ Ičići	12		
▪ Lovran	61		
▪ Medveja	7		
▪ Mošćenička Draga	35		
▪ Opatija	155		
Otok Krk		109	10%
▪ Baška	19		
▪ Krk	21		
▪ Malinska	9		
▪ Omišalj	31		
▪ Punat	29		
Otok Cres		38	4%
Otok Mali Lošinj		101	9%
Otok Rab		34	3%
▪ Lopar	16		
▪ Rab	18		
Rijeka i prsten		168	16%
▪ Kostrena	15		
▪ Rijeka	153		
Gorski kotar		60	6%
K V A R N E R		1064	100%

Uzorak je obuhvatio ukupno 22 uže turističke destinacije u PGŽ, koja ujedno predstavlja i turističku destinaciju Kvarner. Zbog neravnomjernog udjela broja stanovnika u promatrane 22 uže turističke destinacije u ukupnom broju stanovnika u PGŽ, a s ciljem da se dobiju reprezentativni podaci, određena je

relevantna veličina uzorka za svaku pojedinu užu turističku destinaciju. Reprezentativnost rezultata osigurana je na razini destinacije u razmjeru od 1,5% od ukupnog broja stanovnika, uz izuzetak turističke destinacije Rijeka, gdje je bio dostatan uzorak od 0,1% ukupnog broja stanovnika. Planirana veličina uzorka iznosila je 1185 ispitanika. Tijekom anketiranja prikupljeno je 1064 pravilno ispunjenih upitnika, što predstavlja 90% povrata. Cjelokupna obrada i analiza podataka izvršena je na uzorku od 1064 ispitanika.

2.2.3 Istraživanje stavova turističkog menadžmenta

Empirijsko istraživanje je provedeno i s ciljem ocjenjivanja stavova turističkog menadžmenta o elementa turističke ponude turističke destinacije Kvarner (koja se poklapa sa teritorijem PGŽ-e) i o mogućnostima njenog unapređenja.

Tablica 2.2-3: Prostorna distribucija turističkog menadžmenta unutar turističke destinacije Kvarner

Crikveničko-Vinodolska rivijera (CVR)		39	23 %
▪ Crikvenica	7		
▪ Jadranovo	7		
▪ Novi Vinodolski	18		
▪ Selce	7		
Opatijska rivijera		38	23%
▪ Ičići	5		
▪ Lovran	21		
▪ Opatija	12		
Otok Krk		37	22%
▪ Baška	12		
▪ Krk	8		
▪ Malinska	6		
▪ Omišalj	7		
▪ Punat	4		
Otok Cres		12	7%
Otok Rab			
▪ Lopar	5	10	6%
▪ Rab	5		
Rijeka i prsten		18	11%
▪ Kostrena	11		
▪ Rijeka	7		
Gorski kotar		13	8%
KVARNER		167	100%

Uzorak je obuhvatio ukupno 22 uže turističke destinacije u PGŽ, koja ujedno predstavlja i turističku destinaciju Kvarner. Vodio se računa u strukturi užih turističkih destinacija kao sub-regija (podsustavi), gdje spada Crikveničko-Vinodolska rivijera (CVR), Opatijska rivijera, Otoci (Krk, Cres i Rab), Rijeka i riječki prsten, te Gorski kotar.

Istraživanje je provedeno anketnim upitnikom tijekom srpnja i kolovoza 2005. i 2006. godine, na način da je uglavnom proveden osobni intervju, ali je dio upitnika prikupljan i putem pošte. Iako istraženi uzorak nije velik (167 ispitanika), dobro je uravnotežen, pa se dobiveni rezultati mogu smatrati reprezentativnim. Uzorak je i prostorno dobro distribuiran, što znači da su dobiveni rezultati signifikantni, te podobni za usporedbu sa stavovima turista i lokalnog stanovništva.

U okviru ovog istraživanja je (u odnosu na prethodno istraživanje iz 2003. godine), nešto proširen krug ispitanika s ciljem da se obuhvate sve vodeće strukture na razini turističke destinacije (tijela turističke zajednice, hotelijeri, restorateri, turističko posredovanje, udruge i organizacije, kao i ostale interesne skupine, od kojih je dio uključen i u tijela lokalne uprave i samouprave), jer se željelo obuhvatiti sve one koji su direktno ili indirektno involvirani u oblikovanje turističkog proizvoda turističke destinacije Kvarner.

Kao ispitanici su bili uključeni članovi općinskih i gradskih poglavarstava, te općinskih i gradskih vijeća, kao i članovi turistička vijeća turističkih zajednica na svim razinama. Analizom upitnika je uočeno da su se ispitanici na temeljno pitanje o njihovu „položaju u strukturi turističkog menadžmenta u turističkoj destinaciji“ u upitniku, prvenstveno naveli njihovo izvorno zanimanje (menadžment hotela, menadžment restorana, menadžment turističkih agencija, menadžment ostalih oblika turističke ponude, turističke organizacije i udruge ili menadžment turističke zajednice), što je uvažavano tijekom analize ove problematike.

Copyright of *Tourism & Hospitality Management* is the property of *Tourism & Hospitality Management* and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.